

Afgift, og der er derfor heller ingen Grund til principielt at føle noget saadant, fordi Afgiften forhøjes fra 5 til 15 pCt.

Hvad nu Forholdet til Publikum angaar, kan jeg heller ikke erkende, at der skulde være Tale om, at man ved en saadan Forhøjelse skulde stille Publikum saaledes, at det kunde siges, at man berøvede større Kredse af Publikum Mulighed for at tilægge sig disse Forlystelser, som maaske kunne have en særdeles god og gavnlige Indflydelse paa dem, fordi det blev saa dyrt, at det var dem umuligt at gøre det. I den Henseende maa man være berettiget til til en vis Grad at se hen paa, hvad det koster at gaa i Teatret eller lignende i andre Lande. I saa Henseende ere vi her i Landet ganske forbavsende billig betjent. Vi gaa her i Landet i det kongelige Teater paa første Plads til forhøjet Pris for 6 Kr., saa vidt jeg erindrer, og man gaar der til dobbelt Pris for højst 10 Kr. — undskyld, hvis det ikke er ganske rigtigt; Prisen her er i alt Fald overordentlig billig, naar man tænker paa, hvad det koster at gaa i Teatret i England f. Eks., hvor den almindelige normale Pris til første Parket er 1 Guinea, ca. 20 Kr., og hvor man kommer til at sidde meget langt tilbage, naar man kun har Raad til at give 10 Shillings. Ogsaa i Frankrig er det overordentlig dyrt og i Berlin ligeledes meget dyrt. At gaa i Berlinervarietéen „Wintergarten“ koster mere end at gaa i det kongelige Teaters første Parket her i Landet. Derfor kan jeg ikke tro, at Forholdene her i Landet skulle være saadanne, at man ved en ubetydelig Forhøjelse af 10 pCt. af Afgiften for Teaterbilletter, 10 Øre af hver Kr., skulde kunne forjage vort Publikum fra disse Forlystelsessteder. Det tror jeg absolut er en Overdrivelse.

Jeg kommer tilbage til dette Moment, naar jeg gaar over til at betragte den Stilling, som Loven efter min Mening vil medføre for, hvad jeg med et fælles Navn vil kalde Entreprenørerne — dermed mener jeg dem, som staa for disse Bedrifter og have det økonomiske Ansvar og den økonomiske Risiko ved dem. Disse Forretninger, Teatre, Varietéer, de, der ere Entreprenører med Hensyn til Foretagelse af Væddeløb, offentlige Baller, Koncerter o. s. v., staa her i Loven ikke som de beskattede, men som dem, der paa Statens Vegne fungere som Organ, som Mellemed mellem Statskassen og det beskattede Publikum. Nu er det ganske klart, at naar man benytter en Klasse af Forretningsmænd paa denne Maade, er man ogsaa

forpligtet til at undersøge og tænke over, hvilken Indflydelse det vil udøve paa disse Mænds Erhverv og deres erhvervsmæssige Stilling. Man maa gøre sig en Forestilling om, hvorvidt de ere i Stand til at vælte Afgiften over paa Publikum, og man maa i det hele taget gøre sig Rede for, hvorledes de i den Henseende ville blive situerede. Gør man ikke det, kan man naturligvis komme til at begaa en Uretfærdighed, komme til at beskatte dem selv i Stedet for det Publikum, som staaar bagved dem, og som der i Virkeligheden sigtes paa.

Nu er der ikke faa ejendommelige Forhold netop her i disse Forretninger at tage Hensyn til. Først og fremmest er ind herpaa, kunde jeg dog ønske at bemærke, at det er ikke noget nyt, vi her gaa til. Vi have Analogier og Paralleler dertil, vi have noget, som i Virkeligheden ligner dette eller er saa at sige ganske det samme. Det er paa ingen Maade et nyt Paafund i disse daarlige Tider, at man tyr til saadanne Forretningsfolks Mellekomst mellem Statskassen og de beskattede. Vi have f. Eks. Skatten paa Sukkerfabrikkerne. Der er i Virkeligheden Forholdet ganske det samme. Man henvender sig til en Forretning, lægger Skat paa den, lader den udrede den, lader den mange Gange staa i betydelige Forskud, men stadig under Forudsætning af, at den er i Stand til at vælte denne Skat over paa Publikum. Vore Importører, som betale Toldlovens Afgifter, ere ganske lige saadan stillede. Endnu mere træder det i Øjnene overfor saadanne Forhold som Bryggerierne. De ere beskattede og maa indrette sig saaledes, at Staten er i Stand til at opkræve Skatten hos dem, og de maa saa atter vælte den over paa Forbrugerne. Lige saadan have Spritfabrikkerne og Brønderierne i gamle Dage alle maattet indrette deres Drift paa det Hensyn at tjene paa den Maade som Mellemmænd mellem Statskassen og de beskattede. Derfor er det kun en gammel Ordning, som nu benyttes her overfor disse Teaterdirektører og lignende Forretningsmænd. Ja, det er, som antydtes, ikke en Gang overfor dem noget nyt, man vil indføre, idet der har været en lignende Afgift før. Spørgsmaalet er blot, om disse Forretninger ere i Stand til at vælte Skatten over, og hvad dette nye Moment i deres Produktion i det hele taget betyder for dem.

Der møde vi nu et ejendommeligt Forhold. Bryggerierne f. Eks. ere saaledes stillede, at de have et ensartet Produkt, det koster lige meget, enten det er til den